

POLITOLOGICKÝ SLOVNÍK PRO ŤULPASY

Autor: prof. PhDr. Břm. Ludvík Peřina,
PSVZ, FtP, LLM, BMW, GMT, dr. a. k.

Vydala Peter Acorn University (PEA) jako svou 1. publikaci

© PAU 2025

Seznam hesel

absence řečové sebekontroly

absence obecné sebekontroly

agitace

agónie povolební

agónie předvolební

aktivizace (mobilizace) voličů

ambice přehnané

anarchokapitalismus

arachnokapitalismus

aspekty kampaně

basketbal (opoziční)

berňák

bezprecedentní

blažená nevědomost

blouznění politické

Brno

Brusel

byrokracie

catch-all party (též volební teorie pokémonů, též babišismus)

centrismus

Dahlova polyarchie

daně

dalekozrakost

diktát

diktatura

demokracie

demise

demižon

Dva se perou, třetí se směje.

eldorádo (může se překrývat s heslem populismus)

efekt bumerangu

efekt papíňáku

efekt provazochodce

efekt rychlovarné konvice

efekt slalomu

euromajdan

euromejdan

falešný Mandela efekt

faktická přesnost

horká fáze kampaně

hrdina z lidu

ibalgin

idiokracie

influencer

influencerský determinismus

inflace

Já se v tom nevyznám, já se v tom neorientuju.

kácení lesa

Kalouskův politický
konfliktualismus

kampaň předvolební

kampaň stálá

kompot

komplot

kompro

komunismus
koryto
kmotr
krátkozrakost
levice
láska
mafie = marxistická filosofie
měňavec
mesiášský syndrom
metoda cukru a biče
ministr
**mítink (též předvolební akce,
předvolební setkání)**
Murphyho zákon
názorová vrtule
**nepřímá úměra kompetentnosti a
zodpovědnosti/funkce**
neptunokracie
nová totalita
obstrukce
odpovědnost politická
opatřená nepopulární
pravice
pravda
plutokracie
politik
politika
politik opoziční
politik koaliční
populismus
popapulismus

program předvolební
průzkumy předvolební
Praha
prodavač strachu
prodavač limonád
programové prohlášení vlády
propaganda
poslanecká sněmovna
ratifikace
rathifikace
rezistence vůči nepříteli
rozděl a panuj
rozhodnutí politické
ruská diplomatická škola
senát
skalní fanoušci
sliby-chyby
stát
státní rozpočet
strategická komunikace
studená fáze kampaně
svět sovětský/ruský
syndrom ODS
syndrom předvolební archeologie
syndrom horkého bramboru
svoboda slova
tenisový efekt
teorie menšího zla
teorie moudrého
profesora/nařízeného (též efekt

**akademické/manažerské
kocoviny)**

teorie páva

trafika

úřední šiml

volby

vláda odborníků

vládní většina

**všeteční novináři (též teorie vaši
největší odpůrci jsou vašimi
nejbližšími přáteli)**

víno tiché

víno hlučné

volič

vydírací potenciál

vyznamenání státní

žaludovina

A

absence obecné sebekontroly: jev, kdy politik ve své funkci dříve jedná, než myslí, zpravidla se tato dysfunkce sebeovládání objevuje u méně vyrovnaných (*a rovněž z méně intelektuálně zdatných jedinců*), nezřídka také pod tlakem vnějších okolností; tento jev se může projevit za jakýchkoliv okolností, někteří politici jsou k tomuto náchylnější během krizí; dalším možným rizikovým faktorem je absence kontroly ze strany státního aparátu (*kolegové, poradci, tajemníci, tiskoví mluvčí, PR týmy...*), dále také tvrdohlavost, popř. sklony k autoritářským praktikám (*příkladem je bezhlavé řádění Elona Muska a jeho ministerstva pro efektivitu*)

absence řečové sebekontroly: jev, kdy politik dříve mluví (*na sociálních sítích píše*) než myslí, zpravidla se tato dysfunkce sebeovládání objevuje u méně vyrovnaných (*a rovněž u méně intelektuálně zdatných*) jedinců, nezřídka ovšem také pod tlakem vnějších okolností; nejčastěji je tento jev patrný v předvolebním klání (*srov. blouznění politické*) a na sociálních sítích, neméně častý je také při běžných jednáních poslanecké sněmovny; pozn.: tato definice je velmi obecná, v praxi nelze vždy s jistotou určit, kdy šlo o záměr a kdy se jednalo o příklad nedostatečné sebekontroly, nejlépe se to pozná tak, že se příslušný politik snaží ze situace různým způsobem vykličkovat, vybruslit, vykrotit se, zlehčovat, odvádět pozornost, vymlouvat se na cizí zavinění apod. (*většinou jsou tyto výmluvy na úrovni žáka základní školy a bývají snadno prokouknutelné*)

agitace: urputný otevřený boj za osobní nebo skupinové zájmy; zejména pak přesvědčování ostatních o správnosti svého úsudku

agónie povolební: stav mysli, ke kterému dochází většinou u skalních příznivců poražených stran hnutí či koalic, popř. fanatických odpůrců vítězných stran, hnutí, či koalic; tento jev se vyskytuje buď bezprostředně poté, co jsou již jasné volební výsledky (tedy zpravidla v sobotu odpoledne, popř. večer) nebo po úspěšných povolebních jednáních, které vyústí v sestavení vládní koalice

agónie předvolební: stav mysli, který je většinou důsledkem tzv. *horké fáze kampaně* (*viz dále*); projevuje se zejména u citlivějších jedinců; tento jev se vyskytuje u voličů i nevoličů napříč politickým spektrem; vzniká zpravidla jako reakce na kontroverzní výroky v politických debatách, předvolební hesla/sliby či narychlo vytažené kauzy (ať už čerstvě objevené, zapomenuté či neustále omílané; viz *syndrom předvolební archeologie*)

aktivizace (mobilizace)

voličů: souhrnné označení pro metody, které mají přimět váhající nerozhodnuté voliče, nevoliče a mladé prvvoliče, aby si nešli hodit lano, nýbrž aby hodili lístek do urny té straně, jejíž politik, nejčastěji předseda, k tomu vyzývá; tyto přesvědčovací techniky dělíme podle kontaktu s publikem (*přímý, nepřímý*) a podle druhu motivace (*pozitivní, negativní*); za přímý kontakt se považuje předvolební objíždění regionů, ať už pod jakoukoliv záminkou (*např. Debaty bez cenzury*,

Podpisovka), nepřímým kontaktem jsou nejčastěji příspěvky na sociálních sítích, nebo také závěrečný proslov na konci předvolebních debat, kdy mají politici možnost promlouvat k voličům; druh motivace se překrývá s pojetím kampaně (*standartní, antikampaň, kombinovaná*), typickým příkladem negativní motivace je *antibabiš* a *antifiala*, pozitivní motivací bývají zpravidla předvolební sliby

anarchokapitalismus: politicko-ekonomický koncept, který předpokládá absenci státu; jakákoliv lidská činnost je založená na dobrovolnosti; vše je podřízeno neviditelné ruce trhu

apatie: důsledek roztrpčení, popř. zklamání projevující se znechucením a otevřeným nezájmem o politické dění, zejména volby

arachnokapitalismus: politicko-ekonomický koncept známý především v Austrálii, varianta extrémního radikálního a neomezeného kapitalismu, který umožňuje ekonomické lapení do sítě, proti níž není obrany, a následně likvidaci konkurenta, případně nepotřebné pracovní síly nebo zákazníka jakýmkoliv způsobem

aspekty kampaně: kampaň jakožto promyšlený, propracovaný a nákladný plán na získání voličských hlasů zahrnuje celou řadu ustálených i netradičních postupů nezbytných k dosažení dostatečně velkého počtu hlasů, jenž bude vedení strany považovat za úspěch; plán kampaně se dá rozdělit na tři základní body:

1. oslovení voliče, 2. zaujetí voliče, 3. získání voliče

Bod č. 1 si klade za cíl přimět voliče, aby se o stranu/hnutí/koalici začal vůbec zajímat.

Bod č. 2 předpokládá, že potenciální volič už o straně něco málo ví, a tak se snaží představit mu program.

Bod č. 3 se pokouší přesvědčit voliče, aby hodil lístek právě této straně/hnutí/koalici.

Většina velkých a zavedených stran bod č. 1 vynechává. Ty úspěšnější vynechávají i bod č. 2. Programy stejně skoro nikdo nečte, protože jsou nudné, nezáživné a voliči by mu stejně nerozuměli. Z toho důvodu velké a úspěšné strany buď program nemají, maximálně něco jednoduchého a vágního, čím se dají zaujmout masy, protože to lze vyložit jakkoliv (*viz program předvolební*).

B

basketbal parlamentní: taktika vládních i opozičních stran, která má za cíl, aby co nejvíce zákonů protistrany skončilo v koši, tzn. nebylo projednáno nebo se nestihlo projednat v řádném legislativním procesu; pozn. v případě opozice se tento pojem překrývá s pojmem *obstrukce* (viz dále)

berňák: též známý jako finanční úřad je po České poště a Českých drahách jedna z nejnenáviděnějších institucí; zároveň je také jednou z nejmocnějších institucí ve státě, tudíž se nevyplatí se s ním pustit do křížku

bezprecedentní: jedna z nejpoužívanějších frází, lze ji použít téměř kdykoliv; používá zejména tehdy, kdy je potřeba se vůči něčemu/někomu vymezit/ostře ohradit

blažená nevědomost: tvrzení, které říká, že někdy je lepší nevědět (*u politického zákulisí to platí obzvlášť*)

blouznění politické: situace, kdy se politik lidově řečeno "utrhne ze řetězu" a začne přehánět (a to i na poměry ustálené politické kultury), ať už se to týká nenávisti vůči oponentům, (nejen) předvolební slibů či politických rozhodnutí, prohlášení nebo činů (*příkladem může být předseda SPD Tomio Okamura a jeho výrok o "novodobém Hitlerovi", kontroverzní kroky a prohlášení Donalda Trumpa, např. jeho představa Palestiny jako přímořského letoviska nebo Petr Fiala a jeho německé platy do čtyř let*)

Brno: město v Jihomoravském kraji, druhé největší v republice; známé především svým orlojem a nespočty vtípků a posměšky na jeho účet

Brusel: hlavní město Belgie a Evropské unie, "Kalousek Evropy" (viz *Kalouskův politický konfliktualismus*), příčina všeho špatného a tak vůbec

byrokracie: systém vládnutí, kdy je veškerá moc fakticky v rukou státních úředníků, kteří (*ať už cíleně nebo nevědomky*) ovlivňují chod státní správy takovým způsobem, že ústavní činitelé, kteří reprezentují tento těžkopádný mocenský aparát navenek, působí spíše jako loutky, ovšem ne zákulisních vlivových skupin, nýbrž samotných úředníků, již jsou jim teoreticky podřízeni, ale prakticky na nich závisí chod státu spíše než na ministrech vybraných premiérem a premiérovi samotnému (viz *seriál Jistě pane ministře a Jistě pane premiére*); není zde jasné vymezení, kdy se jedná nebo nejedná o byrokracii, jde spíše o spektrum; vysoké spektrum byrokracie mají především totalitní režimy, jež si tímto systémem udržují přehled o všem, co se ve státě děje (*u nás v minulosti např. Rakousko-Uhersko*)

C

catch-all party (též volební teorie pokémonů, pokémonske strany, též babišismus): taktika, která se soustředí na co nejširší možný záběr voličů, nemá žádnou stálou profilaci, balancuje okolo politického středu, přiklání se k levici či pravici podle toho, co se zrovna jeví jako nejvýhodnější, podle převládajících nálad ve společnosti; profesionální politický byznys, na základě poptávky voličů uzpůsobují strany řídící se touto taktikou svou nabídku; čím více voličů, tím lépe => strana či hnutí tak zvyšuje svou šanci na vítězství a rovněž na sestavení jednobarevné vlády bez nutnosti tolerance, případně možnost vybrat si výrazně slabšího koaličního partnera (*často to vede k vyhlazení voličů oné strany, příkladem je KDU-ČSL a SOCDEM, dříve ČSSD*); vedlejší výhody: podle počtu hlasů se určuje výše státního příspěvku na chod strany/hnutí; tuto taktiku v České republice uplatňuje pouze hnutí ANO

centrismus: (*též politický střed*) zahrnuje politické strany, které stojí mezi levicí a pravicí; v širším pojetí se jedná i o středolevé a středopravé strany; širokého centrismu využívají také tzv. *pokémonske strany* (viz výše)

D

Dahlova polyarchie: politologická teorie zpracovaná v 50. letech 20. století Robertem Dahlem (*neplést s Roaldem Dahlem a jeho Karlíkem a továrnou na čokoládu, kde je zpracována ukázka kapitalistické praxe*); podle Dahla je demokracie ideálem, k němuž se lidstvo může přiblížit, ale nikdy jej nemůže dosáhnout; tomuto ideálu se blíží právě polyarchie, tedy nedokonalá forma demokracie

dalekozrakost:

daně: peníze vybírané od občanů, z nichž je financován provoz státu a jeho služeb

diktát: 1. forma školního cvičení, které procvičuje psaní pravopisných jevů ve vyučovaném jazyce
2. více či méně odůvodněné, velice často pejorativní, označení pro cokoliv, co je nařízeno nadřízenou autoritou a co příjemce považuje za hloupé, absurdní, zbytečné, nebezpečné, neuvážené nebo jinak závadné (*viz heslo Brusel*), většinou je takto vyjadřován nesouhlas, nezřídka se ale toto označení používá i v situacích, kdy politici ví, že budou muset prosadit nepopulární opatření, a tak se vymluví na vyšší autoritu, aby odklonili hněv davu mimo svou osobu, přestože ona nadřízená s tím nemusí mít nic společného

diktatura: nedemokratická forma vlády, v níž je moc koncentrována na jednoho vůdce, popř. úzký okruh osob; vyznačuje se omezováním opozice a zastrahováním; na rozdíl od totalitní formy vlády nepožaduje, aby člověk byl součástí systému a pomáhal jej utvářet; pokud občan nejde proti vládě a jejím

zájmům, má v soukromí relativní svobodu

demokracie: sem přijde odkaz na Vondráčkův projev o demokracii

demise: akt odvolání z funkce, ať už na vlastní žádost nebo na žádost nadřízeného

demižon: velká skleněná nádoba k uskladnění a přepravě tekutin

dva se perou, třetí se

směje: politická taktika spočívající ve vytěžení cizího nepřátelství (*ať už dočasného nebo trvalého*)

E

eldorado: (*může se překrývat s heslem populismus*) 1. píseň, kterou kdysi nazpíval Waldemar Matuška; 2. mytický ráj, kde je bohatství a hojnost; 3. idea dokonalého státu, ve kterém jsou všichni občané spokojení, bez chudoby, se zajištěným bydlením, důstojným stářím, se skvělými pracovními příležitostmi a v němž neexistuje krize

efekt bumerangu: výrok, čin nebo informace, která se po určité době v pozitivním, negativním či neutrálním kontextu vrátí k původci

efekt papiňáku: zpravidla účelově vyvolané drama s velkou mediální pozorností, které bývá záměrně uměle vyhrocené, aby se o něm mluvilo co nejdéle; dává tak politikovi „reklamu zadarmo“

efekt provazochodce:

efekt rychlovarné konvice: bývá důsledkem *absence obecné sebekontroly* nebo častěji *absence řečové sebekontroly*; rychlá, krátká a drobná kauza, která uvede lidi do varu a po týdnu vyšumí a v 90 % se zapomene, že se někdy něco takového stalo (*pokud to někdo nevytáhne v předvolebním období – viz syndrom předvolební archeologie*)

efekt slalomu (též efekt kyvadla či politická akrobacie): rychlá a náhlá názorová proměna politiků či politických uskupení u určitého tématu; zastávání názoru, který je později „kategoricky odmítnut“ jako zavrženíhodný, a později opětovné přijetí (*nezaměňovat s pojmem měňavec – názorová proměna je*

radikálnější, může být i ideologická a dlouhodobějšího charakteru)

euromajdan: protesty na Ukrajině za proevropské směřování v roce 2014

euromejdan: teorie některých slovenských představitelů o protistátním spiknutí; jinak též synonymum pro soutěž Eurovize (*neplést s hudebními styly eurodisco a eurodance*)

F

falešný Mandela efekt: politici, kteří se snaží předstírat, že to, co kdysi řekli, vlastně nikdy neřekli

faktická přesnost: něco, co od politiků nemůže společnost očekávat, výjimkou je případ, kdy to slouží jejich zájmům (*vzájemné útoky z řad vlády a opozice*)

H

horká fáze kampaně: navzdory všeobecnému přesvědčení, že je název odvozen od okamžiku ostrého nastartování kampaně, která trvá nepřetržitě až do samotných voleb, je název dán letním obdobím, kdy kampaň vrcholí a politici objíždí republiku jako diví, protože v zimě se nikomu nechce mrznout venku a do pronajatých prostor nepřilákáte náhodné kolemjdoucí

hrdina z lidu: jedna z typických stylizací politiků, jimž chtějí zaujmout především nižší střední a nižší třídu; politik se snaží působit, že je také člověk z davu, který se rozhodl bránit zájmy obyčejných lidí a nezáleží mu na penězích apod.

I

ibalgin: běžně dostupné léčivo, které se hodí mít po ruce kdykoliv, kdy médii proletí výroky lidí, kteří rádi provokují nebo se vyjadřují způsobem jevícím se části populace odporným, popř. doplácet při verbálním projevu na svůj snížený intelekt

idiokracie: pojem vycházející ze stejnojmenného filmu; vzniká dvěma způsoby: 1. voliči si dobrovolně do čela státu ze svého středu zvolí hlupáky (*např. vláda Donalda Trumpa v USA, vláda a vládní většina Roberta Fica na Slovensku*), 2. voliči s zvolí lidi, kteří zpočátku působí normálně, ale během vládnutí jim „přepne“ a začnou se chovat jako šílenci (*vláda Igora Matoviče na Slovensku*)

influencer: označení pro druh moderní celebrity tvořící více či méně duchaplný obsah na typ internetových stránek souhrnně označovaných jako *sociální sítě*; podstata jejich činnosti spočívá v tvorbě obsahu pro početné publikum (*někdy to bývá úzce vymezená skupina lidí, jindy je obsah tvořen pro širší masu*); na základě tvorby získávají vliv na své sledující (*konzumenti obsahu*), jehož pak využívají firmy k propagaci svých produktů a služeb, popř. politici

influencerský determinismus: teorie, která říká, že influenceři skrze svůj obsah přímo či nepřímo ovlivňují názory svých fanoušků; toho využívá totalitní propaganda Čínské lidové republiky

V užším slova smyslu teorie zvýšeného vlivu a dosahu politiků skrze vlastní

obsah a/nebo skrze „nastrčené“ influencery zejména k získání voličů.

inflace:

J

Já se v tom nevyznám, já se v tom neorientuju: věta, kterou od politiků patrně nikdy nikdo neuslyší, což ovšem neznamená, že by nebyla pravdivá, jen to nechtějí přiznat.

jedubába: druh ženy, která na nikom nenechá niť suchou a nebere si servítky, a to ani v momentě, kdy by se měla držet zásady *mluviti stříbro, mlčeti zlato*

K

kácení lesa: z úsloví „*když se kácí les, lítají třísky*“; eufemismus pro vládní, vnitrostranickou i jinou čistku

Kalouskův politický

konfliktualismus: jev pojmenovaný podle bývalého předsedy KDU-ČSL, bývalého předsedy a zakladatele TOP 09, bývalého ministra financí a bývalého poslance Miroslava Kalouska, známého svými nepopulárními ekonomickými škrty, kvůli nimž byl (*a nejspíš stále je*) mnohými nenáviděn, dobíráním si ostatních, provokováním a kritizováním kohokoliv a vulgárními výrazy a také proslaveného svými osobními přestřelkami s předsedou hnutí ANO Andrejem Babišem

Názorové střety v politice jsou naprosto běžné a zcela v pořádku. Kalouskův konfliktualismus ovšem udává specifickou formu. Nejvýraznější vlastností je polarizující osoba/osoby a svádění všeho špatného na jednu instituci či člověka a dělání z ní/něj obětního beránka a snadný terč nenávisti jistých společenských skupin.

kampaň předvolební: období, jehož délka a náplň se odvíjí od oblíbenosti voleb; předvolební kampaně lze rozdělit do několika kategorií:

1. kampaně prvního řádu: týkají se voleb na celostátní úrovni (*prezidentské a sněmovní*); jsou nejdelší a nejintenzivnější; prostupují veškerý mediální prostor, nelze jim uniknout
2. kampaně druhého řádu: podobají se kampaním prvního řádu; v rámci hierarchie jsou voličům o

něco blíže (*krajské, do obecních zastupitelstev*)

3. kampaně třetího řádu: jen pro ty největší fajnšmekry; jsou nejlínější a nejospalejší a dle volební účasti lidem nestojí za pozornost (*senátní, evropské*)

Rovněž také čas, kdy se politici snaží s větším či menším úspěchem předstírat, že svým voličům rozumí a chápou jejich problémy a že se o ně skutečně zajímají.

kampaň stálá: některé přední politické špičky se domnívají, že je proti nim vedena stálá (anti)kampaň bez ohledu na to, jak jsou příští volby daleko

kompot: druh malého pokrmu, jenž může být podáván jako příloha, skládající se z drobných kousků ovoce v lehce zbarveném cukerném roztoku

komplot: synonymum pro spiknutí, pikle

kompro: (*kompromitující materiály*) je součástí ustálených praktik politického souboje; jedná se o tajné informace, jejichž zveřejnění by mohlo zostudit, zastrašit, ztrapnit či zdiskreditovat politika, k němuž se ono *kompro* vyhledává

komunismus: levicová ideologie, jejímž cílem je bezstátní a beztřídní společnost, v níž budou výrobní prostředky ve veřejném vlastnictví; v praxi toho nebylo nikdy dosaženo; nejvíce se tomuto plánu přiblížil socialismus; někteří zastávají názor, že komunismus je v praxi neproveditelný, nanejvýš v malém měřítku na úrovni náboženských či jiných komunit

koryto: pejorativní označení pro dobře placenou politickou či úřednickou pozici s celou řadou výhod

kmotr: termín používaný k označení zákulisního hráče, často napojeného na podsvětí nebo (organizovaný) zločin

krátkozrakost: v přeneseném významu nedostatečné uvědomění si potenciálních dopadů politických rozhodnutí; nedostatečná předvídavost budoucího vývoje zásadních událostí

L

levice: *jinak též levá ruka*; symbol neschopnosti, neumětelství a nekompetentnosti; navzdory rozličným politickým názorům lze většinu vrcholných politiků zařadit mezi levičáky, jelikož mají zpravidla obě ruce levé

láska: 1. abstraktní pojem, nad nímž se básníci s horlivostí sobě vlastní rozplývají celá staletí; filozofové rozjímají; vědci bádají; všichni ví, co to je, ale neví, jak to popsat

2. příjmení senátora Václava Lásky zvoleného za hnutí SEN 21

3. součást dvojce pravda láska; z toho pramenící pojem pravdoláskař; spojené s větou „pravda láska musí zvítězit nad lží a nenávistí“, věty spojené s prvním polistopadovým prezidentem Václavem Havlem

M

mafie: zkratka pro pojem marxistická filosofie

pokazí; v praxi má daleko širší působnost

měňavec: výrazná, komplexní a často ideologická proměna dlouhodobějšího rázu (*pozor! nikoliv však trvalá*); označení pro člověka změna politické orientace; interval proměny se různí; proměna se může odehrávat na spektru pravice-levice, nebo konzervatismus-liberalismus; týkat se však může i zásadních politických otázek jako např. postoj k určitému celospolečenskému tématu, schodek státního rozpočtu, členství v EU apod.

V politice není měňavec ničím neobvyklým, uplatňuje se napříč politickým spektrem; příliš časté proměny však mohou vést u lidí k pocitu nedůvěry a názorové inkonsistence.

mesiášský syndrom: politická vize jednotlivce (*výjimečně i skupiny*); která v důsledku selhání stávající mocenské skupiny a vybudování vlastních plánů na řízení územního celku sebestředně podlehne přesvědčení, že je tím jediným/tou jedinou, kdo dokáže vyvést společnost z krize a nastolit pořádek a má o sobě příliš vysoké mínění

ministr: člen vlády, často svému resortu vůbec nerozumí; má za úkol prosazovat vládní politiku, při tom je omezen vlastními schopnostmi, činností vládních kolegů a odporu byrokratické mašinérie

mítink (též předvolební akce, předvolební setkání):

Murphyho zákon: (*též známý jako zákon schválnosti*): nejznámější znění říká, že vše, co se může pokazit, to se

N

názorová vrtule: druh názorové otočky; z trojice *efekt slalomu*, *měňavec* a *názorová vrtule* nejrychlejší a nejbizarnější; od efektu slalomu se liší kratším časovým odstupem názorové proměny, která může být několik dní, ojediněle i v rámci několika hodin; zpravidla v reakci na medializované vyjádření s výraznou negativní odezvou

neprímá úměra kompetentnosti a zodpovědnosti/funkce: teorie, která tvrdí, že čím vyšší funkce, tím neschopnější člověk (*pozn. neplatí zdaleka jen u státní správy*)

neptunokracie: forma vlády u přímořských a ostrovních států; odvozeno od Neptuna, mýtického vládce moří

nová totalita: představa, že se společnost nachází v období nově nastolené/vznikající moderní totality; k tomuto tvrzení zpravidla nebývají žádné či jen velmi chabé důkazy; mezi nejčastější patří „cenzura“ názorů na sociálních sítích nebo diskuzních fórech místních mediálních magnátů, přestože vlády malých států jako je Česká republika nemají žádné páky na to, aby dělaly nátlak na obrovské nadnárodní či místní firmy, do jejichž vlastnictví tyto sociální sítě/diskuzní fóra patří, a donutily je tak mazat příspěvky, které se údajnému „vládnoucímu režimu“ nelíbí; negativní komentáře dělící se na kritické a nenávislné se šíří dál bez ohledu na případný nesouhlas současné vlády; údajná „cenzura“ je dílem automatické moderace, popř. ruční moderace a vychází z podmínek používání oné platformy, kterou lidé šířící komentáře, jež jsou proti pravidlům, zcela jistě četli,

takže svým intelektem dozajista dokážou pochopit, proč byl jejich příspěvek smazán, a nebudou tak nadávat na toho, kdo s tím nemá vůbec nic společného

To, že policie vyšetřuje případy na základě příspěvků porušujících zákon, je jen náplní jejich činnosti a kvůli tomu, že se zločiny odehrávají „mimo reálný svět“, neznamená, že by se jimi policie neměla zabývat a že je nástrojem údajné *nové totality*. Navíc ne všechny případy se podaří podchytit, tudíž je velká šance, že to spoustě lidí projde; policie má i jiné věci na práci, než prolézat skoro až darkwebové facebook komunity plné lidské ohavnosti.

O

obstrukce: parlamentní kabaret, při němž zákonodárci za všeobecného nevěřícího a udiveného přihlížení veřejnosti mrhají penězi daňových poplatníků a předvádějí nejdražší a po TikTok tanečcích nejtrapnější vystoupení, jaké kdy občan může spatřit; z pozice zákonodárců se jedná o svérázný druh sportu, při kterém vláda a opozice (*případně jiné rozdělení družstev*) soutěží o nejdelší výdrž v bezduchem řečnění a blábolení na jakémkoliv téma, které obvykle nemá co dočinění s projednávaným zákonem nebo čímkoliv jiným, čím se parlament z podstaty své existence zabývá; účelem tohoto jednání je ochromení parlamentu a zablokování řečnického pultíku tak, aby bylo všemožným způsobem zabráněno hlasování o daném usnesení

odpovědnost politická: v zavedené praxi náročná disciplína; pro běžného politika takřka nemožné vyvodit ideální odpovědnost za své jednání, proto se s tímto jevem v reálné politice příliš často nesetkáváme; v mnoha případech by totiž znamenala konec kariéry, pokud by se politik vydal na pospas běsnícímu davu

opatření nepopulární: politik jakožto jakýsi druh manažera má za úkol řídit stát i prostředky, které se nesetkávají s oblibou veřejnosti, což nemusí nutně znamenat, že nejsou správné; mnozí občané rádi „přispívají svými podnětnými návrhy“, aniž by byli zasvěceni do detailů, s nimiž jsou obeznámeni pouze politici a o nichž je z dobrých důvodů lepší nevědět, a to nejen z důvodu nepochopení situace; je to jako kdyby se ve firmě pokoušeli řadoví zaměstnanci bez patřičných

kompetencí a zkušeností radit vedení, co má změnit např. ve své dlouhodobé strategii směřování firmy, ačkoliv se v této oblasti vůbec nevyznají a vyslyšení jejich návrhů by mohlo přinést více škody nežli užitku; průměr státu k firmě však není 100% přesný; v minulosti tu byly pokusy „řídít stát jako firmu“, které nedopadly podle očekávání autora onoho záměru

Celkově vzato mají někteří lidé mylnou představu o tom, co je to demokracie. Tyto přístupy lze rozdělit do několika kategorií:

- a) **náš zákazník, náš pán aneb demokracie peněz:** občan má utkvělou představu o tom, že když jako daňový poplatník přispívá na chod státu, měl by mít podíl a rozhodovacím procesu, resp. měl by disponovat tlakem na politiky, aby hlasovali podle jeho uvážení; čím více penězi přispívá, tím větší má mít vliv; trochu odlehčenou formu zastává fanklub Svobody a přímé demokracie, který si představuje demokracii jako restauraci; host (*občan*) poručí a číšník spolu s kuchaři (*politici*) splní
- b) **demokracie bolševického typu:** převzetí výrobních prostředků (*politické moci a kontroly státní správy*) (s)prostým lidem, jenž si sám bude určovat, jak řídit státní moloch

P

pravice: ruka, kterou si lidé běžně podávají při přátelském pozdravu; ruka, kterou se navzájem zdraví nacisté; ruka, kterou se muži uspokojují

pravda: abstraktní pojem; všichni ví, co to je, ale nikdo neví, jak to popsat; kde kdo se tím zaštiťuje, ale málokdo se pravdou skutečně řídí; pravda je jenom jedna, ale stejně má každý svou

plutokracie:

politik: (též *homo politicus*) zvláštní forma života na Zemi, odnož homo sapiens; výzkum tohoto tvora je komplikovaný a zdoluhavý; vyznačuje se výřečností na jakémkoliv téma i bez jeho sebemenší znalosti, má specifickou formu projevu, rád se vyhýbá odpovědím; je schopen řečnit dlouhé hodiny, aniž by cokoliv řekl; ohýbá si pravdu podle sebe; většinou se rád poslouchá a miluje, když ho ostatní vychvalují, i když není za co

politika: specifický druh lidového řemesla

politik opoziční: druh politika, který má v popisu práce nebetyčně nadávat na vládu; brečet, že vláda utlačuje cizí názor a že dělá všechno špatně; překládá vlastní návrhy, aby dělal, že něco dělá a většinu času se jen škodolibě směje, protože nenese odpovědnost za vládnutí

politik koaliční: druh politika, který nese břemeno neustále hájit vládu za všech okolností, i když lidé vládu občas nenávidí a ona sama dělá takové kroky, u nichž si sám koaliční politik říká, co se to kurňa děje; vymezuje se vůči opozici a v rámci zachování věrnosti ji nikdy

nedává za pravdu, nebo alespoň ne v takové míře, aby to z jeho strany poškozovalo vládní reputaci

popapulismus: opak *populismu*; vláda svým jednáním dává veřejnosti facku (*lidově přes držku, po papuli*); veřejnost jí to potom dává náležitě sežrat

populismus: *hlas lidu, hlas boží*; pro spoustu stran atraktivní způsob vládnutí a pro mnohé ideální podoba demokracie; lid dostane, co si žádá, a vládním stranám to přinese hlasy

program předvolební: součást *předvolební kampaně* (*viz výše*); snaha vytvořit dojem, že onen předvolební subjekt (*strana, hnutí, koalice*) něco dělá a má plán, s nímž hodlá posunout stát k lepšímu; předvolební programy většinou lidi nečtou, je to únavné, zdoluhavé a náročné a často těžké na pochopení; propracovanější volební programy bývají dlouhé slohovky plné stokrát omílaných politických keců, jež se ve více či méně pozměněné formě opakují napříč partajemi už spousty let stále dokola až do zblbnutí

Někteří proto přistoupili na formu jednoduchých bodových programů fungujících buď jako výcuc ze slohovek, nebo jako jediná forma programu, jíž jsou schopni porozumět všichni.

Velké a zavedené partaje zpravidla program nemají; vymýšlí ho za pochodu. Vystupují s prázdnými frázemi, podbízejícími se spoty, billboardy a roztodivnými příspěvky na sociálních sítích vytvořenými v potu tváře během letního horka jejich PR týmy, které sice neřeknou vůbec nic, ale

na jistý druh voličů spolehlivě fungují. Vychází z toho, že voličské jádro je tak silné, že bude věrné svému vůdci, i kdyby veřejně dělal striptýz a natáčel porno.

– zejména při obstrukčním kabaretu –
to tak skutečně vypadá)

Ve výsledku na programu vůbec nezáleží. Čím slibněji a ambiciózněji zní, tím se zvyšuje šance, že se ho během vládnutí nepodaří naplnit (*viz Murphyho zákon*). Ovšem při méně ambicióznějším programu nebo alespoň slibech klesá šance, že se subjekt dostane do parlamentu a vyhraje volby. Vítězná strana po volbách stejně časem zjistí, že program splnit nelze, nebo ho ani nebude chtít plnit.

průzkumy předvolební: zjišťování aktuálních voličských nálad; velmi proměnlivé a často nespolehlivé; výsledky voleb zpravidla vypadají jinak

Praha: hlavní a největší město v ČR, koncentrace moci (*tzv. pragocentrismus*); stát ve státě (*platí zde trochu jiná pravidla než ve zbytku ČR*)

prodavač limonád: [odkaz](#)

prodavač strachu:

programové prohlášení vlády: plán úřadující vlády na volební období; bezcenný cár papíru, který není závazný, jelikož se jím nikdo příliš neřídí

propaganda:

poslanecká sněmovna: zákonodárný sněm, ve kterém volení zástupci lidu projednávají zákony ke zlepšení fungování státu a života občanů; dle názoru nejmenovaného poslance „žvanírna s chlebíčky“ (*pozn.: autor tohoto slovního spojení má pro jednu kupodivu pravdu; za určitých okolností*

R

ratifikace: proces schvalování mezinárodních smluv, úmluv a dohod v parlamentu

rathifikace: jednání podobající se stylu někdejšího poslance na bývalou ČSSD Davida Ratha

rezistence vůči nepříteli: velice užitečná a ceněná vlastnost zejména ve vysoké politice; uplatňuje se v televizních (*nejen předvolebních*) debatách, v rozhovorech s novináři, při hádkách v parlamentu, při tiskových konferencích a při interpelacích; tato dovednost spočívá v odražení argumentů, dotěrnosti a potenciálně nebezpečných otázek jakýmkoliv způsobem (*myšlenkovou akrobacií, dlouhými vytáčkami, zamlčováním, odbočováním od tématu, nesmyslným blekotáním, z něhož se člověk nic nedozví, útoky na tazatele/vyzyvatele, lhaním a trváním na své lži, jako by to byla pravda, atd.*), který vyvede nepřítele z míry a odradí ho od logického argumentování a dalšího vyptávání se (nebo alespoň jedno z toho), čímž si politik i při vypjatých situacích zachová tvář, vyhne se maléru a vyjde ze „souboje“ jako vítěz

rozděl a panuj: taktika, jak zevnitř rozložit sdružení všeho druhu a převzít pak nad ním kontrolu nebo z jeho rozkladu profitovat

rozhodnutí politické:

ruská diplomatická škola: [odkaz](#)

S

senát: *těž známý jako rada starších;* klidnější, důstojnější a ukázněnější část parlamentu, která slouží jako pojistka proti možným paskvilům z poslanecké sněmovny

skalní fanoušci: fanatičtí příznivci politika či strany

sliby-chyby: běžná praxe všech politiků světa

stát:

státní rozpočet: [odkaz](#)

strategická komunikace: nástroj, s nímž vláda udržuje kontakt s veřejností a skrze nějž prezentuje zásadní počiny svého vládnutí, aby jim občané porozuměli

studená fáze kampaně: *(pouze u kampaní 1. řádu)* předchází horké fázi kampaně, tedy obvykle v zimě a začátkem jara; pomalý, kolikrát nepřiliš viditelný rozjezd kampaně; oproti horké fázi nebývá tak do očí bijící, divoká a agresivní

svět ruský/sovětský: [odkaz](#)

syndrom ODS: dělí se na dva druhy:

1. rozklad za živa: když ODS vede vládu, nikdy nevydrží do konce období (*výjimka u 1. vlády otce zakladatele Václava Klause; pozn.: vyhodnocení současné vlády bude sporné, v původní pětičlenné sestavě totiž vláda nevydržela*)
2. volební houpačka: výsledky ve volbách se odvíjejí od toho, co aktuální předseda ODS zase ztropil za průšvih, proto se pravidelně střídá její role vlády a

opozice; ODS se doteď vzpamatovává z Nečasovy éry, která dala vzniknout hnutí ANO; tehdy se po předčasných volbách propadla na 16 křesel ve sněmovně (*o rok později nastoupil na předsednický post Petr Fiala*); po sedmi letech usilovné práce, dřiny a píle se dostala ze 16 na 34 křesel, což ovšem jen bledne ve srovnání s rokem 2010, kdy i po řádění Mirka Topolánka a propadu popularity stejně sestavovala vládu a měla 53 mandátů, což stále zaostává za nepřekonaným výsledkem v historii samostatného Česka: 81 poslanců v roce 2006

syndrom předvolební archeologie: tendence vytahovat těsně před volbami staré, zapomenuté, popř. neznámé aféry a zdiskreditovat politické protivníky

syndrom horkého bramboru: oblíbená politická hra, jak přenést zodpovědnost za cokoli (většinou nějaké prohlášení) na kohokoli jiného

svoboda slova: málokdo ví, co to je, ale kde kdo se tím zaštiťuje

T

tenisový efekt: podobný *syndromu horkého bramboru*, v tomto případě probíhá pouze mezi dvěma politiky

teorie menšího zla: volební teorie, která říká, že voliči se často nerozhodují podle osobních preferencí (která strana se jim líbí nejvíce), ale podle toho, kdo je nejlepší mezi nejhoršími; odpůrci této teorie tvrdí, že ani členové stran se často neshodují se svým vedením, protože ve standartních stranách existují názorové frakce a podle poučky *„není na světě člověk ten, aby se zavděčil lidem všem, zato jsou lidi, a není jich málo, kteří dokážou naštvat úplně všechny“* ani nemůže existovat strana, s níž by se člověk ve 100% shodl, pokud není jejím fanatickým příznivcem nebo členem předsednictva a zakládat nové strany nemá smysl, když všichni hledají recept na úspěch a navzájem se po sobě opičí

teorie moudrého

profesora/nadřízeného (též efekt akademické/manažerské

kocoviny): teorie, která tvrdí, že akademici/manažeři jsou na politických postech, jemně řečeno „méně úspěšní“ nežli ve vědeckém prostředí; myslí si, že své poznání dokážou uplatnit v praxi a přechod z akademické sféry do politického světa jim nebude dělat problém; drsné střízlivění nastává v okamžiku, kdy jsou tváří v tvář realitě svými novými odpůrci vyvedeni z omylu (např. *Danuše Nerudová – bývalá rektorka, Mikuláš Bek – bývalý rektor a ministr školství, Vlastimil Válek, Petr Fiala – bývalý rektor, i když ten už si od roku 2014 jako jedna z výrazných tváří tehdejší opozice trochu zvykl*); v širším pojetí tendence vysoce postavených politiků dávat tzv. knížecí

radu (neboli rádoby moudré rady, o které se nikdo neprosil; nemá to nic společného s Karlem Schwarzenbergem)

teorie páva: nadměrné vychloubání se všelijakými (i neexistujícími) úspěchy, přehnaná sebepropagace

trafika: 1. místo, kam si lidé chodí kupovat cigarety a stírací losy; 2. forma politického důchodu (vychází z tradice náhradní obživy pro zasloužilé nemohoucí vojáky)

U

úřední šiml:

V

volby: *jinak též svátek demokracie;*